

A Hét

TÁRSADALMI, KRITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

Ne így osszák szét

a Baumgarten-díjat!

Kik kapták és kiknek kellett volna kapni az idei Baumgarten-díjat

A napokban ült össze a Baumgarten-kuratórium a szokásos évvégi értekezletére, hogy eldöntse kinek adja oda 1937-es év díját. A kuratórium közölte döntését.

Baumgarten Nándor alapítványának ezévi díjait a következők nyerték: Szabó Lőrinc, Kodolányi János, Hevesi András, Gyergyai Albert, Reményik Sándor, Illés Endre, Rapaich Rajmund és Radnóti Miklós.

Nagy feltűnést keltett a kuratórium döntése.

A díjakat valóban igen kiváló és arra teljesen érdemes írók kapták.

Nem is a körül van a hiba.

A kínos feltűnést az keltette, hogy az új jutalmazottak kivétel nélkül valamennyien kitűnő anyagi körülmények között élnek.

Már pedig

a Baumgarten-féle alapítványnak az a célja, hogy felsegítse azokat a tehetséges fiatal írókat, akik rossz anyagi helyzetben vannak.

A Baumgarten kuratórium ezt a nagyon is lényeges alapszabályát már a múltban is gyakran megsértette.

De ahogy ezt most tette arra még nem volt példa.

Akik a díjakat kapták:

Itt közöljük kimutatásunkat a jutalmazottak anyagi körülményeiről.

1. Szabó Lőrinc Az Est szerkesztője, a Hármas Könyv szerkesztője, a Nemzeti Színház fordítója. Mind a három helyről fix fizetése, jövedelme van.

2. Kodolányi János, a Magyarország szerkesztője, az IGE főtípkára, az Athenaeum szerződéses regényírója. Ez a három elfoglaltsága kitűnő dotációval jár.

3. Hevesi András a 8 Órai Ujság főmunkatársa, amellyel a legfrekvenciáltabb fordító.

4. Illés Endre az Uj Magyarország szerkesztője.

5. Rapaich Rajmund a Búvár tudomány népszerűsítő folyóirat szerkesztője.

6. Reményik Sándor a Kolozsváron megjelenő Pásztor-tűz főszerkesztője. Igen jó viszonyok közt él.

7. Gyergyai Albert az Eötvös kollégium tanára.

8. Radnóti Miklós házassága révén igen előnyös anyagi körülmények közé került.

Tehát ezévből a Baumgarten díjat csupa olyan kapta, aki nem szorult rá.

Pedig a Baumgarten-díj tendenciája feltétlenül arra irányul, hogy felsegítse a díjazottakat.

A Baumgarten díjat nem tűzik gomblyukba és nem helyezik vitrinbe. A Baumgarten díjból színlődő írók egy évig gondtalanul élnek.

És nem fordulhatjuk el a kuratóriumnak a védekezését, hogy a Baumgarten díj nem az írók jelszavát szolgálja.

Az eredeti célja igenis az.

Ha nem így lenne, miért adják tizenkét havi részletben a díjat?

Mert igenis, Baumgarten úgy képzelte, hogy egy-egy tehetséges, szegény írónak egy boldog, gondtalan produktív évet fog ajándékozni.

Egy boldog fixfizetéses évet!

Akik most kapták a Baumgarten-díjat, azoknak úgyis részük van az ilyen fixfizetéses boldogságban.

Azoknak nem kell pár pengős vers-honoráriumokért szaladgálni.

Akiknek kapniuk kellett volna a Baumgarten díjat

Miért nem adták Zelk Zoltánnak a díjat?

Ennek a markáns tehetségű fiatal költőnek, aki minden nap gyalog jön be Zuglóból, mert nem telik neki vilamosra.

Vagy miért nem adták Berda Józsefnek ennek az egészen egyéni ízű kitűnő költőnek, aki formálisan éhez?

Miért mellőzték ismét Kassákot?

Hát József Attilát?

És Nagy Lajost?

Ők mind nagyon is rá vannak szorulva a díjra.

Akik az idei Baumgarten díjat kapták, mind érdemesek a díjra, de egyikük sines rászorulva.

Ille nék mégis jobban ragaszkodni az alapító elképzeléséhez és kívánságához..

Fenyves tanár úr hat hét alatt képez ki angol, német, francia nyelvtanításra

Hiszékeny nők az áldozatai az „egyéni módszernek“

Fenyves Ferenc nyugalmazott középiskolai tanár, akinek „gyermeknyaraltatási akciója, annak idején sokat foglalkoztatta a nyilvánosságot, sőt a hatóságokat is, legutóbb apróhirdetéseket tett közzé, melyek szerint

„egyéni módszerrel“ képez ki angol, német és francia nyelvtanításra hölgyeket, akik számára biztos megélhetést jelent a nyelvtanítás.

Az apróhirdetésekre számos jelentkező akadt, akiket Fenyves Ferenc Szondy uca 23. sz. alatti lakásán fogadott. Legtöbbszörre állás nélküli nők, megszorult uriaszonyok. Fenyves tanár úr bőbeszédűen előadta nekik, hogy egyéni módszere segítségével

nyelvtanítás nélkül is hat hét alatt kiképezni őket nyelvtanárnőké, saját költségén kiküldi őket vidéki városokba, ahol egzisztenciát alapíthatnak.

Végig is hallgatott velük egy rögtönzött nyelvkurzust, amelynek lényege az volt, hogy az általa kiadott nyelvkönyv alapján kell az idegen nyelvet tanítani, anélkül, hogy teljesen elsajátítanák azt a nyelvet, amelynek oktatására vállalkoznak. Mikor a tanfolyammal végeztek, a „nyelvtanárnőke“

utiköltséggel látta el és vidékre utaztatta őket. „Egyéni módszere“ abban állott, hogy a nyelvtanárnőnek 1 pengőért kellett árusítanunk Fenyves tanár úr nyelvkönyveit. Ebben az árban azonban benne volt a „tanárnő“ által adandó első nyelvéra díja is...

A „nyelvtanárnők“ teendője a vidéki városokban és nagyközségekben az volt, hogy hirdetéseket kellett feladni a helyi lapokban és azután sorra megakvirálni a jelentkezőket Fenyves Ferenc „egyéni módszerére“.

Az eredmény természetesen majdnem mindenütt *síralmas volt*. A „nyelvtanárnőknek“ ideig-óráig sikerült elhíttetniük, hogy értenek a nyelvtanításhoz, de a tanítványok nemsokára rájöttek, hogy bizony alig valamit konyítanak hozzá. A helyi hatóságok is felfigyeltek az „egyéni módszerre“, a

kultuszminisztérium pedig a gyakori panaszokra köreleletben utasította a vidéki tanügyi szerveket, hogy ne részesítsék semmiféle támogatásban ezt a blöffszerű nyelvtanítási akciót.

A hat hét alatt „kiképzett“ nyelvtanárnők majdnem mindenütt esődöt mondtak és többen adósságaik hátrahagyásával voltak kénytelenek elutazni. Jellemző volt például egy Böhlerné Gitta nevű uriaszony esete, akit néhány héti előzetes „kiképzés“ után ugyancsak leküldött vidékre. A hölgy Fenyves tanár úr utasításai szerint meg is kezdte a nyelvtanítási akciót, de mivel csak németül tudott egy keveset, a tanítványok hamar rájöttek, hogy miben áll az „egyéni módszer“ és néhány nyelvéra után abba hagyták a tanulást. Böhlerné, aki csak útiköltséget kapott,

podgyásza és adósságai hátrahagyásával utolsó filléreiből utazott vissza Pestre.

Még a rendőrségre is beidézték és alig tudott szabadulni a hitelezési esélás következményei alól. Mivel adósságait utólag kiegyenlítette, Fenyves Ferenc a hatósági beavatkozás láttára rendelkezésére boesátotta a szükséges összeget — megszünt ellene az eljárás, de nyomatékos figyelmeztetést kapott, hogy ebben az „egyéni“ nyelvtanítási akcióban ne vegyen többé részt.

Ezek után az illetékes hatóságokon áll, hogy

egyszer s mindenkorra b tiltásák Fenyves Ferenc „egyéni“ akcióját, amelynek hiszékeny nők és jóhiszemű tanítványok az áldozatai.

A tanár úr ezek után jól tenné, ha a botrányba fult gyermeknyaraltatási és nyelvtanítási akció után valami más, kevésbé blöffszerű módszerrel igyekezne egzisztenciáját megalapozni.

Irni kell róla...

— hogy Magyarországról e napokban szép és értékes ajándékot küldtek Julianna holland trónörökösönök esküvője alkalmából; gyönyörűbbnélgyönyörűbb halasi csipkéket, amelyek valóban vetekszenek a legszebb brüsszeli csipkével.

★

— hogy az újév legérdekesebb és legszebb estélye Ullmann György báró Nagy János-utcai palotájában zajlott le. A báró meghívott vendégei tökéletes műkedvelő előadásban mutattak be több kabarédarabot. Nagy sikere volt a házigazdának, aki Sajó szerepét játszotta, csak egy ismert magyarságt volt.

★

— hogy az Ügyvédi Kamara január 1-i leiratában közli, hogy dr. Baranyay Lipót, a Nemzeti Bank igazgatója kérte az ügyvédi lajstrom tagjainak sorából való törlését.

★

— hogy a Napos-úton mostanában készült el az a gyönyörű, izléseesen építet villa, amelybe gazdája ifjabb Károlyi Gyula gróf és felesége az újévben költözködik be. A villát Károlyi grófné Horthy Paulette izlése és elgondolása szerint Széchenyi Gyula gróf építész készítette el.

★

— hogy a Metró magyarországi telepe elvesztette az egyik polgári perét, amelyben a befizetett 5000 dollárt valorizálva követelte vissza.

Szerkeszti:

FLEINER JENŐ

Felelős szerkesztő és kiadó:

NAGY KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V, Pozsonyi út 25

Telefon: 1-240-62

Minden cikkért szerzője felel.

Vitória-nyomda, Budapest, Király u. 3